

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia agricultură și industrie alimentară

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

08 februarie 2018

CAI-6 nr. 27

RAPORT

la proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

nr. 360 din 23.11.2017

(II lectură)

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat în lectura a doua proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 22 decembrie 2017 și prevede modificări și completări la Legea nr. 728-XIII din 6 februarie 1996 cu privire la pomicultură, Legea viei și vinului nr. 57-XVI din 10 martie 2006 și Legea nr. 68 din 5 aprilie 2013 despre semințe.

După cum a fost menționat și în raportul prezentat pentru prima lectură, scopul proiectului constă în liberalizarea importului de semințe și material săditor, cât și recunoașterea Catalogului comun al soiurilor de viță de vie, Catalogului comun al soiurilor de plante agricole, Catalogului soiurilor de specii de legume, și Sistemului informațional pentru materialul de înmulțire și plante fructifer FRUMATIS ale Uniunii Europene.

La momentul actual, modul de utilizare a soiurilor culturilor agricole în procesul de producere este reglementat de mai multe acte legislative, printre care Legea privind protecția soiurilor de plante nr.39–XVI din 2008, Legea despre semințe nr.68 din 05.04.2013, precum și de alte acte legislative și normative cu aprofundare specializată. Actul normativ de bază este Hotărîrea Guvernului nr.43 din 15.01.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante.

Pe parcursul ultimilor ani, toate actele ce reglementează acest domeniu au fost supuse modificărilor și completărilor, fiind armonizate cu prevederile directivelor Comunității Europene, dar și cu angajamentele țării prin semnarea tratatelor internaționale respective, fapt ce ne permite să concluzionăm că sistemul creat, deopotrivă cu baza legal – normativă, ne dă posibilitate să aplicăm cu succes toate pîrghiile necesare în menținerea ordinii pe segmentul „soi – sămînță – produs”.

Astfel a fost posibil de asigurat:

- executarea prevederilor legale interne;
- formarea dosarului necesar pentru înregistrarea soiului conform prevederilor Directivei 2002/53/CE și cerințelor UPOV (Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante).
- obținerea descrierilor oficiale ale soiului ce servesc drept temei pentru certificarea loturilor semincere și ulterior calității semințelor, conform regulilor OECD (Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) și ISTA (Asociației Internaționale pentru Testarea Semințelor).

Este de menționat că procesul de înregistrare a soiurilor în cadrul Comunității Europene este reglementat de prevederile Directivei 2002/53/CE a Consiliului din 19 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole. Documentul prevede elaborarea Catalogului comun al soiurilor de plante în baza cataloagelor naționale ale statelor membre (punctul 4 din partea constatatoare), iar punctul (6) al aceluiași document prevede că: *„Aceste cataloage trebuie elaborate conform unor norme unificate, pentru ca soiurile admise să fie distincte, uniforme și suficient de omogene și să posede o valoare culturală și de utilizare satisfăcătoare”*.

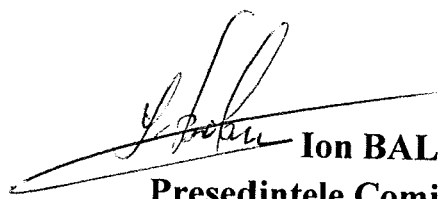
Este foarte important și momentul apariției în Catalogul UE a soiurilor înregistrate în Catalogul național, or poziția statului este de a avea o echitate față de produsul și amelioratorii autohtoni.

Pornind de la cele expuse și ținînd cont de practica altor țări, cum ar fi România, Ungaria ș.a., care au acceptat Catalogul UE odată cu asocierea acestora la Uniunea Europeană, considerăm că **îmbunătățirile propuse la proiectul de lege vor da Republicii Moldova un imbold de mobilizare**, ca pe parcurs, urmare a modernizării continue a sistemului actual de testare, ajustat permanent la condițiile pedologico-climatice ale Republicii Moldova, să întreprindă pași concreți pentru liberalizarea importului de semințe și material săditor, dar și de recunoaștere a Catalogului comun al soiurilor de viță de vie, Catalogului comun al soiurilor de plante agricole, Catalogului soiurilor de specii de legume, și Sistemului informațional pentru materialul de înmulțire și plante fructifer FRUMATIS ale Uniunii Europene.

Este important ca ulterior, odată cu crearea premiselor pentru liberalizarea importului de semințe și material săditor, precum și de recunoaștere integrală a Catalogului comun, să fie adusă în concordanță toată legislația din domeniu și în special, Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante, care prevede expres că „*soiurile pot fi utilizate în procesul de producere numai după efectuarea testării lor la valoarea culturală și de utilizare și după includerea în Catalogul soiurilor de plante*”. Nu mai puțin important este și faptul că, la aducerea în concordanță a legislației să nu fie afectate prevederile directivelor Comunității Europene, dar și a angajamentelor țării prin semnarea tratatelor internaționale din domeniu.

Toate propunerile și obiecțiile parvenite în Comisie au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării și în proiectul de lege redactat, care sunt părți integrante ale prezentului raport.

În contextul celor relatate, Comisia agricultură și industrie alimentară înaintează proiectul de lege nr. 360 din 23.11.2017 spre adoptare în a doua lectură, ca lectură finală.

Ion BALAN
Președintele Comisiei

L E G E

cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 6 din Legea nr. 728/1996 cu privire la pomicultură (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 52–53, art. 161), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„Articolul 6. Importul și exportul materialului săditor pomicol

Importul și exportul materialului săditor pomicol se efectuează de către agenții economici înregistrați în conformitate cu prevederile Legii nr. 68/2013 despre semințe.”

Art. II. – Legea viei și vinului nr. 57/2006 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 64–68, art. 193), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În producție se utilizează doar soiurile de viță de vie înregistrate în Catalogul soiurilor de pante și/sau în Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine).”

2. La articolul 9, alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) Importul și exportul materialului de înmulțire și săditor viticol se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 68/2013 despre semințe.”

3. La articolul 10, alineatul (2) se completează în final cu textul „și/sau în Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine)”.

4. La articolul 36 alineatul (2), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) înființarea plantațiilor viticole pentru producție marfă cu soiuri care nu sînt înregistrate în Catalogul soiurilor de plante sau în Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine), inclusiv cu hibrizi simpli (producători direcți);”.

Art. III. – Legea nr. 68/2013 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130–134, art. 417), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 9:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Sînt admise pentru comercializare și utilizare în scop de înființare a plantațiilor de producție-marfă doar semințele de soiuri înregistrate în Catalogul soiurilor de plante, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System).”

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Agenții economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor au obligația de a depozita, manipula, trata și transporta semințele pe specii, pe soiuri de plante, pe categorii și loturi de semințe, ambalate și etichetate conform legislației.”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Agenții economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor poartă răspundere pentru identitatea și calitatea acestora, precum și repară prejudiciile cauzate în rezultatul comercializării semințelor care nu corespund cerințelor legislației.”

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Normele și cerințele privind producerea, prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor sînt elaborate de autoritatea administrativă centrală responsabilă de domeniul agriculturii și aprobate de Guvern, cu respectarea prevederilor prezentei legi.”

2. Articolul 11:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Este admis importul doar al semințelor soiurilor de plante înregistrate în Catalogul soiurilor de plante, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System).”

la alineatul (4), partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Este admis importul semințelor soiurilor de plante care nu sînt înregistrate în Catalogul soiurilor de plante, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), cu transmiterea unei notificări către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu cel puțin 10 zile lucrătoare pînă la data importului, dacă semințele sînt destinate:”.

Art. IV. – Prevederile prezentei legi care se referă la Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și la Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) se vor aplica de la data aderării Republicii Moldova la Comunitatea Europeană.

Art. V. – Guvernul, în termen de 6 luni de la data preaderării Republicii Moldova la Comunitatea Europeană:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aproba actele normative ce țin de ajustarea Catalogului comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogului soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogului comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și a Sistemului informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) la condițiile pedologico-climatice ale Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – Статью 6 Закона о плодоводстве № 728/1996 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2010 г., № 52–53, ст. 161), с последующими изменениями, изложить в следующей редакции:

«Статья 6. Импорт и экспорт плодового посадочного материала

Импорт и экспорт плодового посадочного материала осуществляются хозяйствующими субъектами, зарегистрированными в соответствии с положениями Закона о семенах № 68/2013.».

Ст. II. – В Закон о винограде и вине № 57/2006 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2013 г., № 64–68, ст. 193), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменения и дополнение:

1. Часть (2) статьи 7 изложить в следующей редакции:

«(2) В производстве используются только сорта винограда, внесенные в Каталог сортов растений и/или в Общий каталог сортов винограда Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Vine).».

2. Часть (11) статьи 9 изложить в следующей редакции:

«(11) Импорт и экспорт материала для размножения винограда и виноградного посадочного материала осуществляются в соответствии с положениями Закона о семенах № 68/2013.».

3. Часть (2) статьи 10 дополнить словами «и/или в Общий каталог сортов винограда Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Vine).».

4. Пункт с) части (2) статьи 36 изложить в следующей редакции:

«с) закладка товарных виноградных насаждений сортами, не внесенными в Каталог сортов растений или в Общий каталог сортов винограда Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Vine), в том числе гибридами прямых производителей;».

Ст. III. – В Закон о семенах № 68/2013 (Официальный монитор Республики Молдова, 2013 г., № 130–134, ст. 417), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменения и дополнение:

1. В статье 9:

часть (2) изложить в следующей редакции:

«(2) Допускаются к реализации и использованию в целях создания плантаций товарной продукции только семена сортов, внесенных в Каталог сортов растений, Общий каталог сортов сельскохозяйственных растений Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Каталог сортов и пород овощей Европейского Союза (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Общий каталог сортов винограда Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Vine) и/или Информационную систему посадочного материала и материала для размножения плодовых растений FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System).»;

дополнить статью частью (2¹) следующего содержания:

«(2¹) Хозяйствующие субъекты, зарегистрированные для осуществления производства, и/или переработки, и/или реализации семян, обязаны хранить, манипулировать, обрабатывать и перевозить семена по породам, сортам растений, категориям, партиям семян, упакованные и этикетированные в соответствии с требованиями законодательства.»;

часть (4) изложить в следующей редакции:

«(4) Хозяйствующие субъекты, зарегистрированные для осуществления производства, и/или переработки, и/или реализации семян, несут ответственность за их идентичность и качество и возмещают убытки, нанесенные в ре-

зультате реализации семян, не соответствующих требованиям законодательства.»;

часть (7) изложить в следующей редакции:

«(7) Нормы и требования по производству, переработке и размещению на рынке семян разрабатываются центральным административным органом, ответственным за сельское хозяйство, и утверждаются Правительством с соблюдением положений настоящего закона.».

2. В статье 11:

часть (1) изложить в следующей редакции:

«(1) Разрешается импорт только семян сортов растений, внесенных в Каталог сортов растений, Общий каталог сортов сельскохозяйственных растений Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Каталог сортов и пород овощей Европейского Союза (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Общий каталог сортов винограда Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Vine) и/или Информационную систему посадочного материала и материала для размножения плодовых растений FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System).»;

вводную часть части (4) изложить в следующей редакции:

«При наличии уведомления, направляемого в Национальное агентство по безопасности пищевых продуктов не менее чем за 10 рабочих дней до импорта, разрешается импорт семян сортов растений, не внесенных в Каталог сортов растений, Общий каталог сортов сельскохозяйственных растений Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Каталог сортов и пород овощей Европейского Союза (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Общий каталог сортов винограда Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Vine) и/или Информационную систему посадочного материала и материала для размножения плодовых растений FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), если они предназначены для:».

Ст. IV. – Положения настоящего закона, касающиеся Общего каталога сортов сельскохозяйственных растений Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Каталога сортов и пород овощей Европейского Союза (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Общего каталога сортов винограда Европейского Союза (The Common

Catalogue of Varieties of Vine) и Информационной системы посадочного материала и материала для размножения плодовых растений FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), применяются со дня присоединения Республики Молдова к Европейскому Сообществу.

Ст. V. – Правительству в шестимесячный срок со дня предварительного присоединения Республики Молдова к Европейскому Сообществу:

а) представить Парламенту предложения по приведению действующего законодательства в соответствие с настоящим законом;

б) утвердить нормативные акты, касающиеся приспособления к почвенно-климатическим условиям Республики Молдова Общего каталога сортов сельскохозяйственных растений Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Каталога сортов и пород овощей Европейского Союза (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Общего каталога сортов винограда Европейского Союза (The Common Catalogue of Varieties of Vine) и Информационной системы посадочного материала и материала для размножения плодовых растений FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System).

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

nr. 360 din 23.11.2017

Nr. crt.	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ (articolul, pct.)	Autorul	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1	2	3	4	5
1.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	Nota informativă se referă nu la proiectul de lege dar la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative. Totodată, Nota informativă, nu corespunde cerințelor stabilite de art.20 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative, conform cărora trebuie să fie argumentate condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări. Menționăm că, potrivit art.5 din Legea nr.780/2001, compatibilitatea cu legislația comunitară constituie o condiție obligatorie a oricărui act legislativ, în acest sens, proiectul nu conține clauza de armonizare cu Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, sau alte acte europene în domeniul semințelor și materialului săditor care urmează a fi transpuse prin actele naționale.	Se acceptă parțial. Proiectul nu poate conține clauza de armonizare la Directiva 2002/53/CE, dat fiind faptul că Directiva a fost transpusă în alte acte, iar partea finală poate reveni când Catalogul Național va fi parte a Catalogului comun al UE.

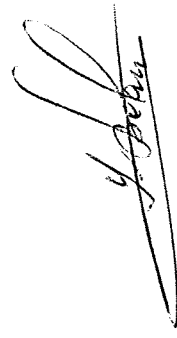
2.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	Conform practicii de aplicare a tehnicii legislative, în partea introductivă al Art. I, Legea nr.728-XIII din 6 februarie 1996 cu privire la pomicultură se va expune printr-o formulă prescurtată: <i>Legea nr. 728/1996 cu privire la pomicultură.</i> Această observație este valabilă și pentru <i>Art. II - Legea viei și vinului nr.57/2006</i> și <i>Art. III - Legea despre semințe nr.68/2013.</i>	Se acceptă.
3.	Art. I, pct.1	Amendamentul deputatilor I. Balan, L. Lupu, N. Olaru.	Se propune de a exclude pct. 1 al Articolului I din proiectul de lege, deoarece acesta este lipsit de sens si poate aduce discrepanta intre actele legislative. In articolul 4 din Legea nr. 728-XIII din 6 februarie 1996 cu privire la pomicultură se face referință la toate activitățile din segmentul semințelor, prin care trebuie sa se regăsească în mod obligatoriu și comercializarea.	Se acceptă.
4.	Art. I, pct.1	Direcția generală juridică	La pct.1, nu este argumentată modificarea propusă la art.4 alin.(1). Totodată, considerăm că, excluderea cuvintelor <i>și comercializarea</i> contravine conceptului Legii, care constă în reglementarea condițiilor generale și speciale de producere și <u>comercializare a fructelor</u>, pomuşoarelor și a materialului săditor pomicol.	Se acceptă.
5.	Art. I, pct. 2	Direcția generală juridică	La pct.2, modificările propuse, din lipsa clarității pot aduce atingere principiului neutralității impunerii, care prevede asigurarea condițiilor egale importatorilor și exportatorilor soiurilor de plante. Totodată, considerăm necesar de a expune art.6 din lege în redacție nouă, deoarece în urma modificărilor propuse obținem o repetare inutilă de norme.	Se acceptă. Ținând cont că amendamentul și obiecțiile expuse la p. 2, 3 și 4 din prezenta sinteză au fost acceptate, Art. I. din proiectul de Lege va avea următorul conținut: <i>„Art. I. – Articolul 6 din Legea nr. 728/1996 cu privire la pomicultură (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 52–53, art. 161), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:</i>

				„Articolul 6. Importul și exportul materialului săditor pomicol <i>Importul și exportul materialului săditor pomicol se efectuează de către agenții economici înregistrați în conformitate cu prevederile Legii nr. 68/2013 despre semințe.</i>”
6.	Art. 5 alin. (1), art. 7 alin. (3) și art. 14 lit. a) din Legea nr. 728/1996 cu privire la pomicultură.	Direcția generală juridică	Ținând cont de conceptul proiectului de lege, se impune a fi modificate și art. 5 alin. (1), art. 7 alin. (3) și art. 14 lit. a) din lege.	Nu se acceptă. Modificările propuse pot fi acceptate și aplicate de la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În perioada de preaderare a RM la UE, Guvernul RM va asigura operarea modificărilor cadrului legislativ-normativ, pentru aducerea în concordanță a prevederilor acestora cu cele din UE.
7.	Art. II, pct. 2	Direcția generală juridică	La pct.2, cu excluderea prevederilor din alin. (11) art. 9, norma va rămâne fără reglementare. În acest sens, recomandăm norma propusă la alin.(11) din proiect de completat cu reglementări ce ar concretiza că <i>importul și exportul se admite doar pentru materialul de înmulțire și săditor viticol de soiuri incluse în Catalogul soiurilor de plante și Catalogul Comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene, și se efectuează în conformitate cu prevederile Legii despre semințe nr.68/2013.</i>	Nu se acceptă. Importul și exportul de semințe se efectuează conform prevederilor articolelor 11 și 12 din Legea despre semințe nr. 68/2013 și nu este cazul de a introduce modificări cu repetare inutilă de norme.
8.	Art. II, pct. 3	Amendamentul deputaților Ion Balan,	Se propune de a exclude sintagma „sub propria răspundere a producătorului ce înființează plantația” din Art. II pct. 3., întru-cît aceasta contravine pct. 1 art. 9, alineatul (2 ¹), (4) și (7) al Art. III din proiectul de lege.	Se acceptă. Acceptul în cauză se datorează faptului că au fost acceptate prevederile pct. 1 art. 9, alineatul (21), (4) și (7) al Art. III din proiectul

		L. Lupu, N. Olaru.		de lege, precum și amendamentul deputaților I. Balan, L. Lupu, N. Olaru (vezi p. 11 din prezenta sinteză).
9.	Art. III	Direcția generală juridică	Potrivit Art. II din proiect, procedura de import și export a materialului de înmulțire și săditor viticol se va efectua în conformitate cu prevederile Legii despre semințe. În acest context, la pct.1, la art.9 se va face referința și la <i>Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene</i> . Această observație este valabilă și pentru pct.2, art.11.	Se acceptă.
10.	Art. III	Direcția generală juridică	Potrivit Directivei 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind <i>Catalogul comun al soiurilor de plante agricole</i> , în lege trebuie să se stabilească prevederi clare pentru recunoașterea echivalenței examinărilor și controalelor asupra soiurilor efectuate în țări terțe. În proiectul de lege lipsesc reglementări despre echivalarea soiurilor din speciile înregistrate în Catalogul comun al Uniunii Europene sau în catalogul național al unui stat membru al acesteia cu soiurile înregistrate în Catalogul soiurilor de plante potrivit legislației în vigoare.	Nu se acceptă. Actele legale și normative ale Republicii Moldova prevăd aplicarea aceleași norme ca în Directiva 2002/53/CE (H.G. nr. 43 din 14.01.2013). Vice-versa nu poate exista deoarece Moldova nu este țară membră a UE. Odată ce a fost acceptat amendamentul deputaților I. Balan, L. Lupu, N. Olaru (vezi p. 11 din prezenta sinteză), propunerile în cauză vor fi realizate pe parcurs, ca rezultat a modernizării continue a sistemului actual de testare, ajustat permanent la condițiile pedologico-climatice ale Republicii Moldova.
11.	Obiecții cu caracter general.	Amendamentul deputaților Ion Balan, L. Lupu, N. Olaru.	Se propune de a completa proiectul de Lege cu două articole noi cu următorul conținut: "Art. IV. - Prevederile ce se referă la <i>Catalogul comun al soiurilor de plante agricole (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species)</i> , <i>Catalogul soiurilor de specii de legume (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species)</i> , <i>Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii</i>	Se acceptă.

			<i>Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau Sistemul informațional materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) ale Uniunii Europene, din prezenta Lege, se vor aplica de la data aderării Republicii Moldova la Comunitatea Europeană.</i> Art. V. - Guvernul, în termen de 6 luni de la data preaderării Republicii Moldova la Comunitatea Europeană: a) va prezenta propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege; b) va aproba actele normative ce țin de ajustarea Catalogului comun al soiurilor de plante agricole (<i>The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species</i>), Catalogului soiurilor de specii de legume (<i>The Catalogue of Varieties of Vegetable Species</i>), Catalogului comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (<i>The Common Catalogue of Varieties of Vine</i>) și/sau Sistemului informațional materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (<i>Fruit Reproductive Material Information System</i>) ale Uniunii Europene, la condițiile pedologico-climatice ale Republicii Moldova."	
12.	Obiecții cu caracter general.	Direcția generală juridică	În proiect nu se regăsesc prevederi de implementare a noilor reglementări și termenul de aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege. Or, proiectul de lege trebuie să conțină prevederi de modificare a Legii nr.39/2008 privind protecția soiurilor de plante, cu reglementările respective.	Se acceptă. Vezi p. 11 din prezenta sinteză

Președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară

Ion BALAN

26 decembrie 2017

BY nr. 38

Comisia agricultură și industrie alimentară

A m e n d a m e n t

la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

nr. 360 din 23.11.2017

1. Se propune de a exclude pct. 1 al Articolului I din proiectul de lege, deoarece acesta este lipsit de sens și poate aduce discrepantă între actele legislative. În articolul 4 din Legea nr. 728-XIII din 6 februarie 1996 cu privire la pomicultură se face referință la toate activitățile din segmentul semințelor, prin care trebuie să se regăsească în mod obligatoriu și comercializarea.

2. Se propune de a exclude sintagma „*sub propria răspundere a producătorului ce înființează plantația*” din Art. II pct. 3., întrucât aceasta contravine pct. 1 art. 9, alineatul (2¹), (4) și (7) al Art. III din proiectul de lege.

3. Se propune de a completa proiectul de Lege cu două articole noi cu următorul conținut:

"Art. IV. - Prevederile ce se referă la Catalogul comun al soiurilor de plante agricole (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau Sistemul informațional materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) ale Uniunii Europene, din prezenta Lege, se vor aplica de la data aderării Republicii Moldova la Comunitatea Europeană.

Art. V. - Guvernul, în termen de 6 luni de la data preaderării Republicii Moldova la Comunitatea Europeană:

a) va prezenta propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aproba actele normative ce țin de ajustarea Catalogului comun al soiurilor de plante agricole (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogului soiurilor de specii de legume (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogului comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau Sistemului informațional materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) ale Uniunii Europene, la condițiile pedologico-climatice ale Republicii Moldova.”

Argumentare: Alegerea corectă a unui soi, deopotrivă cu adaptarea acestuia la condițiile mediului de cultivare prezintă un element tehnologic foarte important. Dacă cheltuielile în tehnologia de cultivare a unei culturi reprezintă, cu mici devieri, o constantă, atunci în condiții extreme (îngheț, secetă, arșiță) doar planta (soiul) determină capacitatea de formare a recoltei. Condițiile climaterice din ultimii ani, dar și cele din primăvara anului curent ne-au demonstrat aceasta în practică.

Modul de utilizare a soiurilor culturilor agricole în procesul de producere este reglementat prin actele legislative, ca: Legea privind protecția soiurilor de plante nr.39 – XVI din 2008, Legea despre semințe nr.68 din 05.04.2013, un șir de acte legislative cu aprofundare specializată. Actul normativ de bază este H.G. nr.43 din 15.01.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante.

Actele ce reglementează acest domeniu au fost armonizate cu prevederile directivelor Comunității Europene și cu angajamentele țării prin semnarea tratatelor internaționale din domeniu.

Sistemul european (dar și cel internațional) de producere și comercializare a materialului semincer se bazează pe 3 piloni:

- Înscrierea soiurilor în Catalogul comun al soiurilor de plante agricole (UE) sau a unei țări în parte, în baza ghidurilor UPOV (Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante). Moldova este parte a Convenției din 2008.
- Producerea materialului semincer în conformitate cu schemele de producere aprobate de OECD (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică).
- Certificarea calității materialului semincer în baza prevederilor normative ISTA (Asociației Internaționale pentru Testarea Semințelor).

De altfel, așa este gestionat domeniul și în țară:

- Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante responsabilă de ținerea Catalogului național și reprezentarea țării în UPOV;
- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor responsabilă de schemele de producere și reprezentarea țării în OECD;
- Centru Național de Verificare și Certificare a Producției Vegetale și Solului (CNVCPVS) – responsabil de certificarea calității materialului semincer (reprezintă țara în ISTA).

Circuitul comercial internațional cu semințe și material săditor în afara acestor prevederi: înregistrarea soiului – controlul producerii în câmp – controlul calității, este imposibil.

Republica Moldova a întreprins pași concreți întru simplificarea procedurii de liberalizare a importului de semințe și material săditor.

Au fost efectuate un șir de modificări și completări în legislația națională, inclusiv modificări în H.G. nr.43 din 14 ianuarie 2013 prin care s-a redus termenul de testare pentru soiurile înregistrate în Catalogul UE de la 3 ani (prevăzută în HG nr.43) la 1 an, cu condiția că soiul depășește martorii (soiurile înregistrate).

Astfel a fost posibil de asigurat:

- executarea prevederilor legale interne;
- formarea dosarului necesar pentru înregistrarea soiului conform prevederilor Directivei 2002/53/CE și cerințelor UPOV.
- obținerea descrierilor oficiale ale soiului ce servesc drept temei pentru certificarea loturilor semincere și ulterior calității semințelor, conform regulilor OECD și ISTA.

Considerăm că sistemul creat la moment, deopotrivă cu baza legal – normativă, asigură dezvoltarea sectorului semincer. Tendința de a trata problema doar sub aspectul businessului cu semințe și material săditor nu este întru totul corectă și poate afecta unul din principalele segmente din domeniul de producere a semințelor – evidențierea celor mai valoroase soiuri și protecția dreptului de autor. Este foarte important și momentul apariției în Catalogul UE a soiurilor înregistrate în Catalogul național, or poziția statului este de a avea o echitate față de produsul și amelioratorii autohtoni.

În scopul îndeplinirii indicației prim-ministrului nr. 21-06-3745 din 18.05.2017 cu privire la elaborarea amendamentelor la cadrul legislativ prezent în scopul liberalizării piețelor agricole de semințe, răsaduri și fertilizanți au fost organizate mai multe întruniri și dezbateri cu conducerea Ministerului de ramură dar și cu savanți din

instituțiile științifico-practice de specialitate ale țării, reprezentanți ai Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, conducerea ANSA, dar și agenți economici.

Majoritatea participanților au fost de părerea că trebuie de menținut sistemul actual de testare, dar cu modernizarea continuă a acestuia.

Pornind de la cele expuse, considerăm că modificarea propusă ne va da posibilitate ca pînă la data aderării Republicii Moldova la Comunitatea Europeană, urmare a modernizării continuă a sistemului actual de testare, ajustat permanent la condițiile pedologico-climatice ale Republicii Moldova, să creăm toate premisele pentru liberalizarea importului de semințe și material săditor, cît și recunoașterea integrală a Catalogului comun al soiurilor de viță de vie, Catalogului comun al soiurilor de plante agricole, Catalogului soiurilor de specii de legume, și Sistemului informațional pentru materialul de înmulțire și plante fructifer FRUMATIS ale Uniunii Europene. E de menționat că și alte țări, cum ar fi România, Ungaria ș.a., au acceptat Catalogul UE odată cu asocierea la Uniunea Europeană.

Este important ca ulterior, odată cu crearea premiselor pentru liberalizarea importului de semințe și material săditor, precum și de recunoaștere integrală a Catalogului comun, să fie adusă în concordanță toată legislația din domeniu și în special, Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante, care prevede că *„soiurile pot fi utilizate în procesul de producere numai după efectuarea testării lor la valoarea culturală și de utilizare și după includerea în Catalogul soiurilor de plante”*. Nu mai puțin important este și faptul că, la aducerea în concordanță a legislației să nu fie afectate prevederile directivelor Comunității Europene, dar și a angajamentelor țării prin semnarea tratatelor internaționale din domeniu.

Deputați în Parlament

Ion Bălan
 G. Ursu
 N. Olaru
 I. Pop
 P. Ursu
 V. Aldea